

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio V. Utrùm actus supernaturales in peccato facti; & omnes alii prout
ab homine procedunt, sint effectus prædestinationis ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

auxilium sufficiens, est effectus prædestinationis, ut supra diximus; sed primum, & maximum auxiliorum, & maxima gratia adjuvans est prædicta Dei præparatio; ergo hæc est prædestinationis effectus. Respondeo maiorem esse veram de auxilio, & gratia creata; non autem de auxilio, & gratia increata, qualis est hæc Dei præparatio; hæc enim, cum sit ipsa prædestinatio, non potest esse illius effectus.

105. **Oppones 3.** Media necessariè requisita ad obtinendum finem, nempe gloriam, sunt effectus prædestinationis; sed præparatio concurrendi nobiscum ita est simpliciter necessaria ad obtinendam gloriam, ut sine illa non possimus eam assequi; ergo est effectus prædestinationis. Respondeo supponi fallum hanc præparationem esse medium ad finem; cum sit voluntas dandi media ad ipsum finem obtinendum.

106. **Oppones 4.** Idem hæc præparatio non esset effectus prædestinationis, quia est in Deo, & non in ipso prædestinato; sed hæc ratio non obstat; siquidem orationes Sanctorum, exhortationes, sollicitudo Angelorum custodis, & prælati non sunt in prædestinato, sed extra, & tamen sunt effectus prædestinationis illius; ergo &c. Respondeo negando maiorem, ut bene probat argumentum; neque enim hæc præparatio Dei definit esse effectus prædestinationis ex eo, quod non sit in prædestinato, sed ex eo, quod non possit effici, cum sit quid increatum, & à se.

SECTIO V.

Utrum actus supernaturales in peccato facti; & omnes alii, prout ab homine procedunt, sint effectus Prædestinationis?

107. **DIFFICULTAS I.** Utrum actus supernaturales in peccato facti sint effectus prædestinationis? Affirmativè. Ita P. Alarcon tract. 4. d. 4. cap. 2. n. 3. P. Amicus d. 15. sect. 5. num. 164. & alii. Probatur primò, quia huiusmodi actus, aut sunt meritorii de congruo, aut dispositiones perfectæ, vel imperfectæ ad justificationem, & salutem conducentes; sed quæ ita se habent inter prædestinationis effectus numerantur; ergo &c. Secundò, quia Deus propter hos actus dat auxilia congrua ad salutem inferentia; ideoque Scriptura, Concilia, & Sancti Patres eos petunt à peccatoribus, ut per illos perveniant ad gratiam justificantem, & per hanc ad beatitudinem; ergo saltem remotè, & aliquo modo interveniunt ad salutem; quæ autem sic interveniunt sunt prædestinationis effectus. Tertiò, quia huiusmodi actus aliquam relinquunt facilitatem, ut homines postea in statu gratiæ alios similes exerceant, aut per se, aut à solo Deo intuitu illorum productam, ideoque inter specialia Dei beneficia numerantur, pro quibus Deo gratiarum actiones debentur; sed hæc sufficiunt, ut sint prædestinationis effectus; ergo &c.

108. **Dices cum P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 3. n. 14.** Hi actus in tali statu facti, licet in potentiâ, sive in actu primo, ac de se sint apti, ut conducant ad salutem, non ita tamen sunt de facto in actu secundo; siquidem ad hoc debebant à Deo acceptari, & non ita acceptantur, cum de tali acceptatione

non constet; sed id erat necessarium, ut essent effectus prædestinationis; ergo &c. Respondeo negando secundam partem maioris; Deus enim de facto acceptat tales actus, ut merita de congruo, aut ut dispositiones perfectas vel imperfectas, quorum intuitu donat auxilia congrua ad actus amoris super omnia, aut contritionis, per quos acquiritur justificatio, quod constat ab Scriptura, Conciliis, & Sanctis Patribus, ut diximus. Accedit, dato quod illi actus sic producti non acceptentur à Deo, imò rejiciantur, tunc sicut non conducunt ad salutem, ita etiam dicimus non esse effectus prædestinationis, in quo eventu non procedit nostra resolutio.

Difficultas 2. Utrum omnes actus supernaturales, non solum prout procedunt à gratiâ, sive auxilio supernaturali, sed etiam prout procedunt à libero hominis arbitrio, & sunt vitales, sint effectus prædestinationis? Certum est primò, tales actus supernaturales esse effectus prædestinationis, prout sunt ab auxilio supernaturali, & à Deo ut à principali agente; neque enim de hoc est quæstio, cum prout sic habeant omnes conditiones requisitas ad effectus prædestinationis, ut collideranti patebit. Certum est secundò, hanc propositionem: *Actus, sive actio supernaturalis quæ ratione procedit à libero arbitrio, est effectus prædestinationis;* in sensu reduplicativo esse fallam; sic enim affirmat, procedere à libero arbitrio esse formaliter idem, atque procedere à prædestinatione, sive esse effectum prædestinationis, quod est fallum; siquidem prout procedit à libero arbitrio reduplicativè non procedit à Deo; ut autem sit effectus prædestinationis debet à Deo procedere, ut supra diximus, & sic procedit specificativè; in quo sensu procedit quæstio, in qua dictiones in quantum, sub ratione, quatenus, prout, & similes accipiendæ sunt in sensu specificativo, & non reduplicativo. Hoc posito.

Resolutio sit: Actus supernaturales, non solum prout procedunt à Deo per auxilia supernaturalia, sed etiam prout procedunt à libero arbitrio creati, sunt effectus prædestinationis. Ita Scot. in 1. dist. 41. §. Sed contra istud, & dist. 47. & quodlib. 14. Greg. in 1. dist. 41. q. unica art. 2. Ansfl. Soar. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 5. n. 7. P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 1. & 3. P. Valent. 1. p. q. 23. punct. 3. Durand. dist. 41. q. 2. & 3. Carthus. in 1. dist. 41. q. 1. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 22. sect. 4. n. 17. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 3. num. 16. P. Ariagad. 38. sect. 1. subsect. 2. n. 13. P. Tanner. d. 3. q. 3. dubium. 17. & alii. Probatur primò, quia supernaturalitas istorum actuum non meretur gratiam, & gloriam, neque ad illas conducit, nisi prout liberè procedit à voluntate; siquidem si esset necessaria, aut non vitaliter producta, nihil mereretur; ergo etiam ipsa libertas, & vitalitas ita conducunt ad illas; sed quæ ita conducunt, sunt effectus prædestinationis; ergo tales sunt ipsi actus, etiam prout procedunt à libero arbitrio vitaliter operante.

Confirmatur primò, quia huiusmodi actus secundum totum, quod sunt meritorii, sunt dona Dei, ut tradit Trid. Sess. 6. cap. ult. ibi: *Tanta est, inquit, Domini erga homines bonitas, ut eorum velit esse merita, quæ sunt ipsius dona;* & idem docet D. August. Epist. 105. & 106. & lib. de grat. & lib. arbitr. cap. 6. & 9. & sæpè alibi sed ut sint meritorii de congruo, vel de condigno, debent procedere ab arbitrio liberè concurrente; quod autem est meritum, & donum, sive beneficium Dei, & condu-

conducit ut tale ad salutem est effectus prædestinationis; ergo &c. Secundò, quia ipsa cooperatio prout procedit à libero arbitrio est per se necessaria, ut ad illi consequantur justificationem, & gloriam; ergo est per se, & efficaciter intenta, prædefinita, & præparata per Dei prædestinationem; sed quæ ita se habent sunt effectus prædestinationis; ergo talis est cooperatio, prout est à libero arbitrio.

112. Probatum secundò, quia liberum arbitrium à Dei gratia movetur ad actus supernaturales, eique subordinatur juxta illud, *Ezech. 36. Faciam, ut in præceptis meis ambuletis*: Et ad Philip. 2. *Qui operatur in vobis, & velle, & perficere*: Et ex Cælestin. Papa Epist. 1. ad Episcopos Gallie cap. 12. *Deus agit in vobis, ut quod vult, & velimus, & agamus*. Et Concil. Arausican. 2. cap. 23. & 25. *Milevitan. cap. 4. D. Aug. D. Hilar. D. Bern. D. Ansel. & aliis*; sed illa gratia est effectus proximus, & immediatus prædestinationis, ut supra diximus; ergo etiam actus prout procedunt ab ipso libero arbitrio gratia Dei adjuto, & moto erunt effectus prædestinationis, saltem remoti, & mediati.

113. Oppositum tenet *Henriquez quodlib. 4. q. 19. & quodlib. 8. q. 5. favetq. P. Molin. 1. q. 23. art. 4. & 5. d. 1. memb. 8. pro quibus*. Argues 1. Effectus prædestinationis debent esse effectus Dei, ut diximus; sed tales non sunt hujusmodi actus, prout procedunt à libero arbitrio; siquidem Deus per illos, neque vivit, neque denominatur liber; ergo non sunt prout sic effectus prædestinationis. Respondeo negando minorem: tales enim actus secundum suas entitates sunt, & à Deo, & à libero arbitrio, licet non sint à quolibet totaliter, sed ab utroque simul, sicut etiam sunt actiones productivæ illorum. Patet in actione productiva ignis, quæ tota est à Deo, & non totaliter, tota, & non totaliter ab igne, tota autem, & totaliter ab utroque simul; quod est speciale in actibus liberis supernaturalibus, cum Deus specialiter excitet, & ad illos concurrat, ut causa particularis, & non tantum ut universalis, sicut concurret cum igne. Neque tamen dicetur per illos vivere, quia illos in se non recipit, neque ad illos concurret ut causa, seu potentia vitalis, dicetur verò liberè operari, quia liberè excitat, & concurret.

114. Argues 2. Si illi actus essent effectus prædestinationis, essent etiam à Deo specialiter; sed non sunt; alioqui si essent effectus speciales Dei, non essent nobis liberi, sed necessarii; ergo &c. Respondeo negando minorem, & ejus probationem: nam sic Deus specialiter operatur, ut expectet nostram liberam determinationem ad illam excitando sine aliquo impulsu necessitante; sicque possumus ei resistere; ubi autem potest dari resistentia, datur libertas.

115. Argues 3. Hujusmodi actus, prout sunt formaliter à libero arbitrio, non sunt à gratia; sed ut sint effectus prædestinationis, debent esse à gratia; alioqui non conducerent ad salutem actu consequendam; ergo &c. Respondeo negando majorem: nam cum liberum arbitrium ad illos excitet per gratiam, & solum supernaturaliter elevatum ad illos concurrat, etiam prout sunt ab illo, sunt à gratia, & ut sic specialiter eliguntur à Deo; siquidem, posita efficaci intentione gloriæ, Deus elegit illos actus, ut meritorios ad eam in effectu consequendam; illi autem non sunt meritorii, nisi prout procedunt supernaturaliter ab influxu gratiæ, & libero arbitrio; unde prout sic sunt effectus prædestinationis etiam prout procedunt à libero arbitrio,

Tom. 1.

Argues 4. Tales actus, prout procedunt à libero arbitrio, sunt causa prædestinationis; siquidem sunt ejus causa, quatenus sunt meritorii; sunt autem meritorii, quatenus sunt à libero arbitrio; ergo prout sic non possunt esse effectus prædestinationis. Respondeo tales actus, ut procedentes à libero arbitrio esse effectus prædestinationis, sive primæ intentionis gloriæ; siquidem ex hac movetur Deus ad excitandum ad illos; esse autem causam executionis illius, sive ut gloria in executione, & in effectu comparetur; quæ rationes, cum sint in diverso genere non implicant. Vel dic, tales actus esse effectus, & non causam primæ vocationis; esse verò causam, & non effectus auxiliorum subsequentium gratiæ, & gloriæ, quod non implicat. Unde argumentum solum probat hujusmodi actus esse secundos effectus respectu primorum effectuum prædestinationis, & esse causam respectu posteriorum effectuum ejusdem prædestinationis, quod non implicat.

Difficultas 3. Utrum justificatio, habitus ad justificationem aliquo modo spectantes, illorum augmentum, & remissio pœnæ sint effectus prædestinationis? Dico 1. Justificatio, sive gratia justificans est effectus prædestinationis. Ita *Richard. in 1. dist. 40. a. 1. q. 1. & dist. 41. art. 1. q. 1. & art. 2. q. 1. Marfil. in 1. dist. 41. art. 1. notab. 1. Greg. in 1. dist. 41. q. unica art. 2. Chartagen. discurs. 3. P. Molin. 1. p. q. 23. art. 2. d. 3. T. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 4. n. 2. P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 1. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 22. sect. 6. n. 9. P. Herice tract. 36. d. 30. cap. 4. n. 17. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 11. P. Preposit. q. 23. art. 8. dub. 6. n. 49. & alii. Probatum primò ex illo ad Rom. 8. ibi: *Quos autem prædestinavit, hos & vocavit, & quos vocavit, hos & justificavit*. Et ad Ephes. 1. ibi: *Prædestinavit nos in adoptionem filiorum, &c.* ergo adoptio filiorum, quæ formaliter justificamur, decreta fuit, & causata per prædestinationem.*

Probatum secundò, quia D. Aug. ab omnibus receptus dicit, gratiam esse effectum prædestinationis; sed nomine gratiæ potissimum significatur illa, quæ formaliter persona constituitur Deo grata, iusta, & immaculata; ergo hæc est effectus prædestinationis ex mente D. Augustini. Confirmatur ex D. Prosper. ad object. Vincent. Respons. 12. ibi: *Prædestinatio facit (id est causat) ut ex filiis diaboli, fiant filii Dei*; sed filiatio Dei adoptiva fit per gratiam justificantem; ergo si hæc sit à prædestinatione, est prædestinationis effectus.

Probatum tertio, quia gratia justificanti competunt omnes conditiones requisitæ ad effectum prædestinationis, de quibus supra, ut considerantipatebit; deinde est singulare quoddam beneficium proprium prædestinati, simpliciter necessarium ad executionem electionis, & ab illa procedens; sed hæc sufficiunt, ut sit prædestinationis effectus, ut patet ex supra dictis; ergo &c.

Dico 2. Quilibet habitus ad justificationem quolibet modo pertinentes, sunt effectus prædestinationis. Probatum, quia habitus, sive sit ille, quo homo constituitur formaliter gratus, & iustus; sive sint habitus Fidei, Spei, Charitatis, & virtutum moralium, conducunt, & juvant ad consecutionem gloriæ inclinando ad proprios actus, & eo sine à Deo tribuuntur; sed quæ ita se habent sunt effectus prædestinationis; ergo &c.

Dico 3. Augmentum gratiæ, & reliquorum habituum, est effectus prædestinationis; sive illud tribuatur ex opere operato ratione Sacramentorum,

P p 2

torum, nulla supposita actione libera hominis recipientis Sacramentum; five tribuatur dependenter à libera cooperatione voluntatis humanæ. Probatur, quia quod conducit ad beatitudinem consequendam, & eo fine à Deo tribuitur, est effectus prædestinationis; sed ita conducit, & tribuitur à Deo illud augmentum; ergo &c.

122. Dico 4. Remissio pœnæ, tam in hac vita per satisfactionem, quàm in futuro sæculo per satisfactionem, est effectus prædestinationis. Probatur primò, quia complet ultimam justificationem, delens reatum, ac debitum pœnæ. Secundò, quia tollit impedimentum gloriæ, five consecutionis illius; sed hæc sufficiunt, ut sit effectus prædestinationis; ergo &c.

SECTIO VI.

Virum gratia per peccatum interrupta, finalis, donum perseverantiae, & glorificatio sint effectus prædestinationis?

123.

ADVERTES primò, cùm gratia habitualis sapius destruitur, etiam in prædestinatione, per peccatum mortale superveniens, dubium esse inter Theologos, an in prædicto eventu prima ejus productio, five collatio fuerit effectus prædestinationis, aut solum à communi providentia supernaturali processerit? Secundò, eandem esse difficultatem de virtutibus infusis, & de nostris actibus supernaturalibus meritoriis, quando per peccatum mortale interruptuntur. Tertiò, quæstionem posse procedere de gratiâ interruptâ, aut quoad suam restitutionem per pœnitentiam, aut quoad primam ejus collationem, antequam per peccatum interruptatur. Quartò, certum omnibus esse debere, per pœnitentiam recuperari, non solum quod responderet merito de congruo pœnitentiæ, sed etiam totam intensiorem gratiæ deperditæ, si ve illa, aut illius pars conferatur ex liberalitate, five ex vi meritorum, quæ per peccatum mortificata jacebant, ut suo loco dicemus, interim videri possunt *D. Thom. 3. p. q. 89. art. 5. ubi P. Vasq. tom. 4. dub. 12. & 1. 2. tom. 2. de grat. d. 221. cap. 6. & P. Soar. in Opuscul. Relect. de Revivisc. meritor. His positis.*

124.

Dico 1. Gratia per peccatum interrupta quoad ejus reparationem per pœnitentiam est effectus prædestinationis. Ita *P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 4. n. 5. P. Valent. q. 23. punct. 3. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 4. num. 18. P. Ruiz d. 22. sect. 7. num. 1. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 17. P. Arrub. d. 83. cap. 1. n. 1. P. Arriaga d. 38. sect. 1. subsect. 1. n. 3. P. Præposit. q. 23. art. 8. dub. 6. num. 49. P. Amicus d. 15. sect. 5. n. 161. P. Compton. tom. 1. d. 44. sect. 2. num. 6. & alii. Probatur facillè, quia hujusmodi gratia reviviscens post peccatum per pœnitentiam, five sit eadem numero, quæ antea fuerat collata, reproducta, five alia ejusdem intensiōis, data est ex intentione dandi gloriā; & conjuncta cum perseverantia finali in re, & actu causat ipsam gloriā; ergo non potest non esse effectus prædestinationis.*

125.

Dico 2. Hujusmodi gratia per peccatum interrupta, etiam quoad primam ejus collationem, est effectus prædestinationis. Ita Doctores proximè citati. Probatur primò, quia hujusmodi gratiæ

quoad primam ejus collationem conveniunt omnes conditiones requisitæ, & supra traditæ, ut sit effectus prædestinationis; siquidem est supernaturalis, effectus Dei, actu conferens ad salutem, ex intentione illius conferendæ, & ex meritis Christi data; sed quæ ita se habent, sunt effectus prædestinationis; ergo &c. Confirmatur, quia si non fuisset primò collata, neque postea revivisceret, neque prædestinatus tantam haberet gratiam, & gloriā: Deindè fuit primò collata ex speciali affectu ipsius salutis; siquidem quando Deus prævidet, quod aliquid ad aliquem finem post aliquam conditionem in effectu conducet, & illud confert, absque dubio ex intentione talis finis confert; Deus autem in prima collatione illius gratiæ prævidebat, quod illa, posita conditione pœnitentiæ factæ post peccatum, in effectu conducere ad salutem, & illam dedit; ergo dedit ex speciali intentione ipsius salutis; sed hæc sunt requisitæ, & sufficiunt, ut sit effectus prædestinationis; ergo &c.

Probatur secundò, quia permissio peccati, ut infra dicemus, est effectus prædestinationis; & tamen non conducit ad salutem, nisi interveniente peccato; ergo à fortiori illa prima gratiæ collatio erit effectus prædestinationis, licet non conducatur ad salutem, nisi post peccatum per pœnitentiam extinctum. Confirmatur, quia peccatum, saltem moraliter non extinguit omnino primum jus, quod illa dedit ad gloriā, sed solum illud mortificat, & consopit; siquidem ita adhuc vivit in acceptione divina, ut habeat vim reviviscendi cum ipsa gratia, si peccati impedimentum per pœnitentiam removeatur; sed post illius reparationem est effectus prædestinationis, quia datjus, & conducit ad gloriā; ergo etiam ante in prima collatione talis erit, quia idem jus habet, & eodem modo ad gloriā conducit.

Probatur tertio, quia in Adversariorum sententiâ negante electionem ad gloriā ante meritā absolute prævisa, sufficit, ut aliquid sit effectus prædestinationis, quod tribuatur ex præscientiâ conditionatâ, per quam præsciatur profuturum ad salutem consequendam, posita aliqua conditione; sed Deus per eandem Scientiam præscit primam illam gratiæ collationem profuturam ad salutem consequendam, si ponatur ut conditio reparationis illius post lapsum; siquidem interruptio non impedit, neque tollit talem præscientiam; ergo hoc sufficit, ut sit prædestinationis effectus.

Probatur quartò, quia hujusmodi gratia semper durat, si non formaliter in se, saltem virtualiter in effectibus, nempe in meritis condignis, quorum fuit principium, & causa; siquidem talia merita non pereunt per peccatum, sed solum mortificantur, & ideo, eo ablato, manent viva in acceptione divina; sed sufficit, quod ita duret in effectibus, ut sit prædestinationis effectus, ut patet in vocationibus congruis, quæ sunt prædestinationis effectus, ut diximus, & tamen solum durant in effectibus, nempe in meritis; ergo &c.

Oppositum tenent *P. Vasq. 1. part. d. 93. cap. 3. P. Alarcon. tr. 4. d. 4. cap. 3. n. 9. P. Rhodé. d. 5. q. 2. sect. 7. §. 1. & alii. Pro quibus: Obijciunt. Effectus prædestinationis constituuntur in quadam mediorum serie continuata usque ad gloriā in re obtentam; sed non ita constituitur illa prima gratiæ collatio; siquidem per peccatum interruptitur; ergo non est prædestinationis effectus, sed solius providentiæ supernaturalis communis. Respondet primò negando majorem: talis enim continuatio*